

Diplomski studiji informacijskih znanosti

Diplomski studij muzeologije i upravljanja baštinom

1. UVOD

Diplomski studij muzeologije i upravljanja baštinom uspostavljen je na dobrom iskustvu dosadašnje treće i četvrte godine Studija informacijskih znanosti, smjer muzeologija, ali i dvogodišnjem Dopunskom studiju muzeologije. Njega su mogli upisati studenti V semestra bilo kojeg studija Sveučilišta u Zagrebu i na taj su način znanja i vještine muzeologije sa svojim temeljnim disciplinama spajali ne samo studenti Filozofskoga fakulteta u Zagrebu, već i studenti prava, arhitekture, novinarstva, zemljopisa itd.

Jednako tako u programu se nastojalo poštovati međunarodne *Smjernice za razvoj programa za obrazovanje muzejskih profesionalaca*, usvojene u lipnju 2000.

(<http://museumstudies.si.edu/ICOM-ICTOP/comp.htm>), a korištena su i iskustva programa najpoznatijih muzejskih studija u Europi:

- Odjela za muzejske studije Sveučilišta u Leicesteru (<http://www.le.ac.uk/museumstudies>) (Muzejski studiji)
- i
- Odjela za kulturnu politiku i upravljanje Londonskog gradskog sveučilišta (<http://www.city.ac.uk/artspolicy/index.html>) (Studij upravljanja u muzejima i galerijama)

No, pri oblikovanju programa osobito se vodilo potrebama muzejske zajednice u Hrvatskoj, a koja je u nekoliko navrata imala mogućnost reći svoje mišljenje o novom programu. Zajednica je na diplomskoj razini uz opća znanja i vještine potrebne za rad u muzejima, galerijama i ostalim baštinskim institucijama, predložila modul koji će osposobiti muzejske pedagoge i ostale stručnjake u području muzejske komunikacije. Jednako tako prihvatila je ponuđeni modul specijalizacije u području upravljanja baštinom, a koje postaje sve aktualnije i poradi usmjerenosti zemlje prema kulturnom turizmu.

2. OPĆI DIO

2.1. Naziv studija: **DIPLOMSKI STUDIJ MUZELOGIJE I UPRAVLJANJA BAŠTINOM**

2.2. Nositelj studija: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu; **Izvođač studija:** Odsjek za informacijske znanosti-Katedra za muzeologiju

2.3. Trajanje studija : 2 godine

2.4. Uvjeti upisa:

Studij mogu upisati studenti koji imaju na preddiplomskom studiju informacijskih znanosti prikupljeno najmanje 180 ECTS bodova i položene sljedeće kolegije: Baštinske institucije, Uvod u muzeologiju, Heritologija, Osnove upravljanja muzejskim zbirka, Osnove zaštite muzejskih zbirki i Dokumentacija u muzejima I. Studij mogu upisati i studenti koji su završili bilo koji drugi preddiplomski studij, no oni do obrane diplomskog rada moraju odslušati i položiti sljedeće razlikovne predmete: Uvod u muzeologiju i Heritologija.

2.6. Kompetencije koje student stječe završetkom studija:

Sposobnost primjene teorijskih uporišta muzeologije u praksi, sposobnost za samostalno istraživanje u području muzeologije i teorije baštine; sposobnost upravljanja predmetima i informacijama o baštini, sposobnost planiranja, organiziranja i osnovnog oblikovanja različitih

načina komuniciranja u muzeju ili srodnim ustanovama, s osobitim naglaskom na izložbe i pedagošku djelatnost; sposobnost osnovnog upravljanja na svim razinama; sposobnost osnovnog planiranja i razvijanja marketinške djelatnosti i svih resursa muzeja i srodnih ustanova; sposobnost vođenja ravnopravnog dijaloga s gospodarskim subjektima, posebice turističkim sektorom

Poslovi koje može obavljati:

Poslovi kustosa, kustosa-dokumentarista i muzejskog pedagoga u muzejima i galerijama, menedžera u ustanovama kulture, te poslovi stručnjaka za komunikaciju i upravljanje baštinskim vrijednostima u području kulture, turizma i relevantnih gospodarskih grana.

2.8. Stručni ili akademski naziv: magistar muzeologije i upravljanja baštinom

3. OPIS PROGRAMA

3.1. Popis obveznih i izbornih predmeta

IV. godina

	Predmet	7. semestar	8. semestar	bodovi
	Baština i razvoj		p2s2	6
	Muzejske zbirke	p1s1		3
	Zaštita muzejskih zbirki	p1s1		3
	Dokumentacija u muzejima II	p1v1		3
	Muzejska komunikacija i izložbe (Osnove muzejske komunikacije i Muzejske izložbe)	p1s1	p1s1	6 (3+3)
	Virtualni muzej		p1s1	3
	Znakovi u komunikaciji	p1s1		3
	Drugi strani jezik	p2	p2	2
	Tjelesni odgoj	v2	v2	1
	UKUPNO:	12	10	30

V. godina

	Predmet	9. semestar	10. semestar	bodovi
	Marketing baštine		p2s2	6
	Upravljanje u muzejima	p1s1		3
	Upravljanje identitetom	p2s2		3
	Kulturni turizam	p1s1		3
	Arhitektura muzeja		p1s1	3
	Tjelesni odgoj	v2	v2	1
	Praksa (120 sati) i završni rad			30
	UKUPNO:	16	18	49

MODUL UPRAVLJANJE ZBIRKAMA I INFORMACIJAMA

Muzejske zbirke

Zaštita muzejskih zbirki

Dokumentacija u muzejima II

Digitalizacija i migracija dokumenata (predmet iz ponude Odsjeka za informacijske znanosti)

Virtualni muzej

MODUL KOMUNIKACIJA i MUZEJSKA PEDAGOGIJA:

Osnove muzejske komunikacije

Znakovi u komunikaciji (predmet iz ponude Odsjeka za lingvistiku)

Muzejske izložbe

Psihologija obrazovanja (predmet iz ponude Odsjeka za psihologiju)

Umjetnost i obrazovanje (predmet iz ponude Odsjeka za pedagogiju)

MODUL MARKETING I UPRAVLJANJE BAŠTINOM:

Baština i razvoj

Marketing baštine

Kulturni turizam

Upravljanje identitetom/ Arhitektura muzeja

Upravljanje u muzejima

3.2. Opisi predmeta i kolegija abecednim redom kolegija

Naziv kolegija:	Arhitektura muzeja	5
Naziv kolegija:	Baština i razvoj	6
Naziv kolegija:	Digitalizacija i migracija dokumenata.....	7
Naziv kolegija:	Dokumentacija u muzejima II	8
Naziv kolegija:	Kulturni turizam	9
Naziv kolegija:	Marketing baštine	10
Naziv kolegija:	Muzejske izložbe	11
Naziv kolegija:	Muzejske zbirke	12
Naziv kolegija:	Osnove muzejske komunikacije.....	13
Naziv kolegija:	Upravljanje identitetom	14
Naziv kolegija:	Upravljanje u muzejima	15
Naziv kolegija:	Virtualni muzej.....	16
Naziv kolegija:	Zaštita muzejskih zbirki	17

Naziv predmeta:	Muzejska institucija
Naziv kolegija:	Arhitektura muzeja
ECTS bodovi:	3
Trajanje:	1 semestar
Status:	obvezni izborni kolegij struke
Oblik nastave:	1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno
Ispit:	seminarski rad

Sadržaj:

Uvod: arhitektura muzeja kao osobita graditeljska vrsta; Analiza funkcija muzeja i njihov preslik u organizaciji prostora; Povijest muzejske arhitekture; Muzejska i galerijska arhitektura u Hrvatskoj i Zagrebu; Suvremena muzejska arhitektura; Portreti: Frank Garry, Daniel Liebeskind; Prenamijenjene zgrade za muzeje – adaptacije (Zagreb – London); Proces izgradnje nove muzejske zgrade; Važnost funkcionalnog muzeološkog programa; Tipologija prostora; Posebni zahtjevi mikrokline; Osvjetljenje u muzejima; Upravljanje muzejskom zgradom; Pitanja sigurnosti zgrade; Zaključak

Cilj:

Spoznati važnost muzejske arhitekture kao resursa muzeja; osvijestiti sve elemente muzejske arhitekture, a koji odlikavaju tehnologiju rada muzeja; osposobiti studente za sastavljanje muzeološkog programa i kvalitetnu suradnju s arhitektima; spoznati zgradu kao izvor i kao predmet upravljanja.

Obvezna literatura:

1. Henderson, J. Museum architecture. Gloucester, Mass: Rockport Publishers, 2001.
2. Laszlo, Ž. Arhitekti i muzealci. Vijesti muzealaca i konzervatora, br. 4, 2001, str. 44-49.

Preporučena:

1. Maroević, I. Novija muzejska arhitektura u Hrvatskoj. u: Čovjek i prostor, br. 3, 1986.
2. Ritchie, I. An architect's view of recent developments in European museums. u: Towards the Museum of the Future. London, N.Y: Routledge, 1994, 7-30.

Naziv predmeta:	Baština i razvoj
Naziv kolegija:	Baština i razvoj
ECTS bodovi:	6
Jezik:	hrvatski jezik
Trajanje:	1 semestar (ljetni)
Status:	obvezatni kolegij struke
Oblik nastave:	2 sata predavanja i 2 sata seminara
Ispit:	usmeni

Sadržaj:

Uvodno predavanje svijet danas: ideje, pokreti, opasnosti; Svijet i razvoj, održivi razvoj; Kolektivno pamćenje; Identitet, preživljavanje, kontinuitet; Kritika muzejske prakse; Društvena etika baštine; Društveni projekt; Baštinske institucije kao protu-djelatno sredstvo; Kibernetički muzej; Održivi razvoj; Eko-muzeji i muzeji društva; Kulturne industrije; Industrija baštine; Kreativne industrije; Kulturni turizam; Umijeće komuniciranja baštine; Totalni muzej (mreža baštine, virtualni muzej).

Cilj:

Spoznati i razumjeti odnose unutar suvremenog društva te ulogu baštine u njemu; spoznati izvore, ulogu, i mogućnosti upotrebe baštine, te postojeće i moguće načine njene praktične primjene u funkcioniranju društva i razvojnoj strategiji

Obvezna literatura:

1. Šola, Tomislav. Eseji o muzejima i njihovoj teoriji - prema kibernetičkom muzeju. Zagreb. Hrvatski nacionalni komitet ICOM-a, 2003.
2. Davis, Peter. Ecomuseums - sense of place. London; New York: Leicester University Press, 1999.
3. American Association of Museums. Museums for a New Century. Washington, D.C. 1984.
4. Toffler, Alvin. Power Shift. Bantam Book, 1990.

Preporučena:

1. Barnes, Julian. Engleska, Engleska. Zagreb. Celeber. 2000.
2. Varine, Hugues de. La Culture des Autres. Editions Seuil
3. Viner, Norbert. Kibernetika i društvo. Beograd. Nolit. 1964.

Naziv predmeta:	Informacijska tehnologija i aplikacije
Naziv kolegija:	Digitalizacija i migracija dokumenata
ECTS-bodovi:	3
Jezik:	hrvatski
Trajanje:	1 semestar
Status:	obvezni
Oblik nastave:	1 sat predavanja i 1 sat vježbi tjedno
Ispit:	usmeni

Sadržaj:

Predavanja sadržajno pokrivaju proces digitalizacije koji je organiziran u sljedeće korake: određivanje svrhe i ciljeva, odabir i priprema gradiva za digitalizaciju, organizacija postupka digitalizacije, odabir tehnika, postupaka i uređaja za digitalizaciju, provođenje digitalizacije uz provjeru kvalitete, obrada, organizacija gradiva i njegova pohrana, te dugotrajno čuvanje, konverzija i migracija. Također se obrazlaže problematika vođenja projekata digitalizacije. Vježbe prate predavanja, te se na njima u informatičkom laboratoriju vježbaju pojedini koraci u procesu digitalizacije uz testiranje raznih postavki i komparativnu analizu dobivenih rezultata.

Cilj: Osnovni cilj predavanja je stjecanje znanja o temeljnim principima procesa digitalizacije – odabiru gradiva, analizi opravdanosti i isplativosti, pripremi gradiva, organizaciji postupka digitalizacije, provjeri kvalitete i podešavanju parametara pri digitalizaciji, naknadnoj obradi, organizaciji i označivanju, te problematici očuvanja elektroničkog gradiva na dulji vremenski rok. Također se stječu specifična znanja vezana uz vođenje projekata digitalizacije.

Cilj vježbi je steći praktična znanja u radu s uređajima i programima koji se koriste u procesu digitalizacije.

Literatura – obvezna:

1. Diessn, Raymond J. van, Rijnsoever, Ben J. van, *Managing Media Migration in a Deposit System*, KB/IBM Long-Term Preservation Study Report No. 5, IBM Netherlands, Amsterdam, 2002., <<http://www.kb.nl/>>
2. Frey, Franziska S., Reilly, James M., *Digital Imaging for Photographic Collections*, Image Permanence Institute, Rochester Institute of Technology, New York, 1999., <http://www.rit.edu/~661www1/sub_pages/digibook.pdf>
3. *Handbook for Digital Projects: A Management Tool for Preservation and Access*, ur. Sitts, Maxine K., Northeast Document Conversion Center, Andover, Massachusetts, 2000., <<http://www.nedcc.org/digital/dman.pdf>>, poglavlja: II, IV, VI, VII, IX
4. *Smjernice za korištenje elektroničkih informacija*, Hrvatski državni arhiv, 1999.
5. Stančić, Hrvoje, Proces digitalizacije, u: J. Lasić-Lazić (ur.), *Informacijske znanosti u procesu promjena*, Zavod za informacijske studije Odsjeka za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 2005., str. 45-84

Literatura – izborna:

1. Ang, Tom, *Digitalna fotografija - priručnik*, Znanje, Zagreb, 2003.
2. Diessn, Raymond J. van, *Preservation Requirements in a Deposit System*, KB/IBM Long-Term Preservation Study Report No. 3, IBM Netherlands, Amsterdam, 2002., <<http://www.kb.nl/>>
3. Lorie, Raymond, *The UVC: a Method for Preserving Digital Documents – Proof of Concept*, KB/IBM Long-Term Preservation Study Report No. 4, IBM Netherlands, Amsterdam, 2002., <<http://www.kb.nl/>>

Naziv predmeta:	Dokumentacija u muzejima
Naziv kolegija:	Dokumentacija u muzejima II
ECTS-bodovi:	3
Jezik:	hrvatski
Trajanje:	1 semestar (zimski)
Status:	obvezatni kolegij struke
Oblik nastave:	1 sat predavanja i 1 sat vježbi na tjedan
Ispit:	vrednovanje nekoliko zadataka u toku semestra: nadzor nazivlja pri formalnoj i sadržajnoj dokumentacijskoj obradi

Sadržaj:

Studenti će u praksi provoditi osnovne principe dokumentiranja, služeći se odgovarajućim normama i standardima vezanim uz strukturu i sadržaj podataka. Predstavit će se osnovna pomagala za nadzor nazivlja - tezaursi i klasifikacije u muzejskom okruženju. Izložiti će se i specifičnosti sadržajne obrade te označivanja u muzejskom okruženju.

U praktičnom dijelu kolegija studenti će se upoznati s muzejskim dokumentacijskim fondovima te manualno i računalno dokumentirati muzejskih predmete, jedinice sekundarnih dokumentacijskih fondova (fototeka, digitalni zapisi, izložbe...) te izrađivati opise na razini zbirke.

Cilj:

osnovno osposobljavanje studenata za kvalitetno dokumentiranje u muzejima u računalnom okruženju, te praktično usvajanje ključnih dokumentacijskih principa.

Obvezna literatura:

1. Vujić, Žarka; Zlodi, Goran. Nova tehnologija i pristup muzejskim zbirkama: iskustvo zagrebačkih umjetničkih muzeja i galerija. // *Informatica museologica*. 31 (2000), 1-2; 25-31.
2. Vujić, Žarka. Što je ICONCLASS i možemo li ga primijeniti u našim muzejima i galerijama? // MDC - Bilten o informatizaciji muzejske djelatnosti. 1-4, (1998).

Preporučena literatura:

1. Aitchison, Jean; Gilchrist, Alan; Bawden, David. *Thesaurus construction and use : a practical manual*. 4th ed. London : Aslib, 2000.

Naziv predmeta:	Kulturni turizam
Naziv kolegija:	Kulturni turizam
ECTS bodovi:	3
Jezik:	hrvatski jezik
Trajanje:	1 semestar
Status:	obvezni izborni
Oblik nastave:	1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno
Ispit:	seminarski rad

Sadržaj:

Pojam turizma; Pojam kulturnog turizma; Povijest turizma; Oblici turizama- osnovni vidovi kulturnog turizma; Kulturno-turistički proizvodi; Pojam kulturno-turističkog tržišta; Kulturni turisti: zahtjevi turističke potražnje, identifikacija kulturno turističkih potencijala; Razvoj i klasifikacija turističkih atrakcija; Pojam, sadržaj, identitet i razvoj kulturno-turističke destinacije; Prezentacija baštine u kulturnom turizmu; Interpretacija baštine u kulturnom turizmu; Zajednica i kulturni turizam – kvaliteta interakcija u turizmu, kulturne razlike u turizmu; Turizam i prostor; Pojam održivosti u turizmu – zaštita baštine u kulturnom turizmu; Rizici upotrebe baštine u turizmu; Konkurentnost kulturnog turizma; Turistička politika i organizacija; Razvojni pravci turizma; Partnerstvo sektora; Mreže institucija; Međunarodni pravni okviri razvoj kulturnog turizma.

Cilj:

Spoznati osnovne odnose između gospodarske djelatnosti turizma i muzeologije; razumjeti osnovne pojmove kulturnog turizma; na povijesnoj razini upoznati se s razvojem kulturnog turizma u svijetu i u Hrvatskoj; na praktičnoj razini upoznati se s postojećim kulturno-turističkim atrakcijama, organizacijama i institucijama koje se bave razvojem kulturnog turizma.

Obvezna literatura:

1. McKercher, B. Du Cros Hilary. Cultural tourism. Claredon Press, Oxford, 2002.
2. Strategija za razvoj kulturnog turizma RH, Institut za turizam Zagreb, 2003.

Preporučena:

1. Diekman, Anya. Zaštita graditeljske baštine nasuprot turizmu: Belgijsko istraživanje. TURIZAM, 2002., str. 267.-284.
2. Pasakova, M. Životni ciklus destinacije povijesnog grada. TURIZAM, 2002, str. 251.-266.

Naziv predmeta:	Marketing baštine
Naziv kolegija:	Marketing baštine
ECTS bodovi:	6
Jezik:	hrvatski jezik
Trajanje:	1 semestar
Status:	obvezan
Oblik nastave:	2 sata predavanja i 2 sata seminara tjedno
Ispit:	pismeni

Sadržaj:

Uvodno predavanje; Priroda suvremenosti; Priroda baštine (vrijeme, povijest); Korisnici; Umijeće komuniciranja baštine (sredstva, načini, partneri); Baštinski proizvod; Kvaliteta proizvoda; Vrsnoća u baštinskoj struci; Prijatelji baštine; Utjecaj marketinga na instituciju; Tehnike marketinga; Marketinški plan; Marketinška mješavina; Evaluacija; SWOT analiza; Istraživanje tržišta-korisnika; Tehnike i metode marketinga; Stručnjak za marketing; Planiranje i programiranje baštinskih institucija; Baština u marketingu mjesta i markiranju; Baština u stvaranju destinacija; Definicije marketinga.

Cilj:

Omogućiti studentima da razumiju osnove upravljačke tehnike marketinga bez uobičajenih mistifikacija; osposobiti studente za osnovnu metodologiju marketinga; omogućiti da se lako snađu u dodatnoj literaturi; pokazati osnovne principe koji vladaju u formiranju proizvoda i u odnosu prema korisnicima.

Obvezna literatura:

1. Šola, Tomislav. Marketing u muzejima, ili o vrlini i kako je obznaniti. Zagreb: Hrvatsko muzejsko društvo, 2001.
2. Lord, Barry; Lord, Gail Dexter. The Manual of Museum Planning. Altamira Press, 2000.
3. Runyard, Sue. The Museum Marketing Handbook. London.HMSO. 1994.
4. French, Ylva. The Handbook of Public Relations. Milton Keynes. The Museum Development Company. 1991.

Preporučena:

1. Morgan, Nigel; Prichard, Annette; Pride, Roger. Destination Branding. Oxford. Butterworth and Heinemann. 2002.
2. Barsamiam, David; Chomsky, Noam. Propaganda i javno mišljenje. Zagreb. Tridvajedan. 2001.
3. Beigberder, Felix. 129,90kn. Zagreb. OceanMore. 2003.

Naziv predmeta:	Muzejska komunikacija
Naziv kolegija:	Muzejske izložbe
ECTS bodovi:	zajedno s kolegijem Osnove muzejske komunikacije 6 bodova
Jezik:	hrvatski jezik
Trajanje:	1 semestar
Status:	obvezatni kolegij struke
Oblik nastave:	1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno
Ispit:	seminarski rad + usmena provjera

Sadržaj:

Uvod; Pojam i priroda izložbe na teoretskoj razini; Povijesni pregled izlaganja; Ciljevi i vrijednosti izložbe; Pomak s funkcije proučavanje i zaštite prema izložbenim doživljajima; Vrste izložaba u muzejskom okolišu; Tehnike izlaganja; Stupnjevi realnosti objekata – muzejska fikcija; Stilovi izlaganja: estetski, teatarski, didaktički – ekspografija; Odnos ljudi i predmeta; Predmeti kao informacije, simboli i dragocjenosti; Narativnost izložaba; Izložbena praksa : sastavnice postupka oblikovanja izložbe - od planiranja do tehničke izvedbe; Posjetitelji – primatelji izložbenih poruka; Potencijalna, ciljna i stvarna publika; Evaluacija izložaba: pojam, tipologija, metodologija. Zaključak.

Cilj:

Upoznati studenata s teorijskim diskursom o muzejskim izložbama, ali i s izložbenom praksom; pripremiti ih za samostalno izvođenje izložbenih projekata, te na osnovnoj razini za vrednovanje izložaba.

Obvezna literatura:

1. Dean, D. Museum exhibition : Theory and practice. New York: Routledge, 1994.
2. Lord, B; G.D. Lord. Manual of the museum exhibition. California: AltaMira Press, 2002.

Naziv predmeta:	Muzejske zbirke
Naziv kolegija:	Muzejske zbirke
ECTS bodovi:	3
Jezik:	hrvatski jezik
Trajanje:	1 semestar (zimski)
Status:	obvezatni kolegij struke
Oblik nastave:	1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno
Ispit:	seminarski rad i usmeni ispit

Sadržaj:

Teorije sabiranja. Sinkronijski pristup sabiranju: stavovi sociologije i psihologije, karakteristike ponašanja privatnih sabirača, muški i ženski obrazac sabiranja itd; Dijakronijski pristup: povijest sabiranja na tlu Hrvatske;

Upravljanje muzejskim zbirkama: fizički i intelektualni dio zbirke, osobiti muzejski materijal ili o ljudskim ostacima u muzeju; problem originala kao muzejskog materijala, tipologija falsifikata, sabiranje i dokumentacija suvremenih predmeta - ideja i kriteriji SAMDOK-a;

Istraživanje i dokumentiranje predmeta zbirke: Odnos muzeologije prema temeljnim znanstvenim disciplinama - identiteti muzejskog predmeta; Modeli istraživanja predmeta baštine; Pojam connoisseura i njegova znanja nasuprot kustosovu; Dokumentiranje muzejskih predmeta kao dio postupka istraživanja; Presentiranje rezultata istraživanja.

Cilj:

Spoznati složenost fenomena sabiranja i stvaranja zbirke kako izvan baštinskih ustanova tako i u njima; naučiti oblikovati politiku upravljanja muzejskim zbirkama; osposobiti studente za samostalno istraživanje predmeta zbirke, kao i za prezentiranje rezultata tih istraživanja.

Obvezna literatura:

1. Cannon-Brooks, P. Nature of the collection. u: Thompson, J.M.A. (Ed.). Manual of Curatorship. Butterworths: The Museum Association, str. 115-123.
2. Maroević, I. Uvod u muzeologiju. Poglavlja: Zaštita i istraživanje /proučavanje. Zagreb: Zavod za informacijske studije, 1993, 169-199.
3. Ritzenthaler, M.L. i ostali. Upravljanje zbirkama fotografija. Poglavlja: 1, 3, 4. Zagreb: Hrvatski državni arhiv, 2004.

Preporučena:

1. Cedrenius, G; Johnsdotter, M. Suvremena dokumentacija - ne samo predmeti već i ljudska bića. Informatica museologica, vol. 25, 1994, 63-68.
2. Vujić, Žarka; Zlodi, Goran. Nova tehnologija i pristup muzejskim zbirkama: iskustvo zagrebačkih umjetničkih muzeja i galerija. Informatica museologica. 31, 2000, str. 25-31.

Naziv predmeta:	Muzejska komunikacija
Naziv kolegija:	Osnove muzejske komunikacije
ECTS bodovi:	zajedno s kolegijem Muzejske izložbe 6 bodova
Trajanje:	1 semestar (zimski)
Status:	obvezni kolegij struke
Oblik nastave:	1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno
Ispit:	seminarski rad+usmena provjera

Sadržaj:

Muzeološka funkcija komunikacije – kritički pristup; Oblici komunikacije u muzeju; Komunikacija publikacijom/knjigom nasuprot opće komunikacije riječima; Muzejska komunikacija i novi mediji; Izložba kao najreprezentativniji oblik muzejske komunikacije; Stalni postav danas: problemi i izazovi; Planiranje i organiziranje izložaba; Katalog izložbe nasuprot katalogu zbirke; Posjetiteljev aspekt komunikacijskog procesa u muzeju; Muzejski posjetitelji, ne-posjetitelji i korisnici; Uvod u istraživanje posjetitelja: teorija i osnovne opservacijske tehnike; Zaključak.

Cilj:

Razumjeti muzeološku funkciju komunikacije na teoretskoj razini, jednako kao i sve njene oblike. Na praktičnoj razini moći pripremiti neki od jednostavnih oblika kao što je pozivnica, deplijan i katalog izložbe. Razumjeti komunikacijski proces iz očista posjetitelja, upoznati vrste posjetitelja te ovladati osnovnim tehnikama istraživanja posjetitelja u muzeju.

Obvezna literatura:

1. Hooper-Greenhill, E. *Museums and their visitors*. London, N.Y: Routledge, 1994.
2. Maroević, I. *Komunikacija*. u: *Uvod u muzeologiju*. Zagreb: Zavod za informacijske studije, 1993, str. 199-259.
3. *Muzejske publikacije*. *Muzejska publikacija i novi mediji /Tema broja/ Informatica museologica*, br. 3-4, 2001, str. 6-116.

Preporučena literatura:

1. McManus, P M. *Written communications for museums and heritage sites*, in *Archaeological displays and the Public*. London: Archtype books, 2000, pp. 97-114
2. Thompson, J. *Manual of curatorship: A guide to museum practice*. /Museum publications/ London: Butterworth's, 1984.

Naziv predmeta:	Upravljanje identitetom
Naziv kolegija:	Upravljanje identitetom
ECTS bodovi:	3
Trajanje:	1 semestar (zimski)
Status:	obvezni kolegij
Oblik nastave:	2 sata predavanja i 2 sata seminara tjedno
Ispit:	seminarski rad

Sadržaj:

Priroda baštine i njeni oblici u identitetu (pojedinaca, socijalnih i kulturnih grupa, grada, zajednice, nacije); Istraživanje, prikupljanje i obrada informacija o identitetu, te njihova komunikacija; Djelovanje baštinskih institucija (muzeji, biblioteke, arhivi, multimedijske baze podataka ili virtualne institucije); Ostale djelatnosti prepoznavanja, proučavanja, čuvanja, i oblikovanja identiteta (novinarstvo, građanske udruge); Marketing mjesta i stvaranje javne slike identiteta; Važnost i implikacije baštinskog djelovanja; Identitet kao generativni dio razvojne strategije; Kulturni turizam; Kulturne industrije; Industrija destinacija; Upravljanje identitetom kao sredstvo razvoja; Identiteti u strategiji održivog razvoja; Razumijevanje identiteta kao spoznavanje istinskog (kolektivnog i individualnog) sebe; Moralna vrijednost identiteta (iako različiti) jednaki po važnosti i pravu na postojanje); Upravljanje identitetom kao dio društvenog upravljanja kao ne-gentropijski, kibernetički proces; Identitet kao potreba u globalizacijskoj okolini (akulturacija, diskulturacija, komodifikacija i internacionalizacija); Djelovanje za opće dobro; Identitet u procesu uspostave trajnog mira i povjerenja; Identitet kao očuvanje raznolikosti.

Cilj:

Spoznati složenost pojma identitet u suvremenom društvu; spoznati i razumjeti međuodnos identiteta i baštine; steći teorijska i praktična znanja o načinu upotrebe i upravljanja s identitetom/ima unutar područja baštine; steći uvid u oblike raznolike društvene prakse u kojoj su prepoznavanje, zaštita i komuniciranje identiteta središnji proces.

Obvezna literatura:

1. Boniface, Priscilla; Fowler, Peter J. Heritage and Tourism in the Global Village (Heritage: Care, Preservation, Management). Routledge, London, 1993.
2. Kirchenblatt-Gimblett, Barbara. Destination Culture / Tourism, Museums and Heritage, University of California Press, Berkeley, Los Angeles, London, 1998.
3. Castells, Manuel. Moć identiteta. Zagreb: Golden Marketing. 2002
4. Segalen, Martine (ur.). Drugi i sličan - pogledi na etnologiju suvremenih društava (poglavlje II - Identiteti i kulture). Zagreb. Jesenski i Turk. 2002.

Preporučena literatura:

1. Vešler, Lorens. Kabinet čuda gospodina Vilsona. Beograd: Clio. 1999.
2. Daun, Åke; Janson, Sören (ur.). Europljani - Kultura i identitet. Zagreb. Jesenski i Turk. 2004.

Naziv predmeta:	Muzejska institucija
Naziv kolegija:	Upravljanje u muzejima
ECTS bodovi:	3
Jezik:	hrvatski jezik
Trajanje:	1 semestar (zimski)
Status:	obvezatni kolegij struke
Oblik nastave:	1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno
Ispit:	usmeni

Sadržaj:

Kulturna politika zemlje i odnos prema muzejima i ostalim institucijama baštine; Ustanove, službe i udruženja nadležna za muzeje u Hrvatskoj; Muzejsko i baštinsko zakonodavstvo; Tipologija muzeja; Pojam mreže muzeja i matičnosti; Pojam i teorija upravljanja (funkcije) i njihova primjena na svijet muzeja; Planiranje u svijetu muzeja: oblikovanje poslanja i postavljanje ciljeva; Strateško planiranje; Upravljanje financijama; Organiziranje: organizacijska struktura muzeja, struktura osoblja; Razine upravljanja: upravno vijeće-ravnatelj-osoblje; Zapošljavanje i obrazovanje osoblja - muzejska profesija; Volonteri; Vođenje - motiviranje, komuniciranje; Kontroliranje - mjerenje učinkovitosti i kvalitete muzejskog rada; Zaključak.

Cilj:

Spoznati društveni okoliš u kojem djeluju muzeji u Hrvatskoj danas, spoznati osnovne aktivnosti kao i izvore upravljanja i primijeniti ih na neprofitnu instituciju muzeja; ovladati osnovnim vještinama upravljanja.

Obvezna literatura:

1. Moore, K. (Ed). Museum Management. London, N.Y: Routledge, 1994 (Poglavlja: 2, 3, 13, 26, 28).
2. Vujić, Ž. (Ur). Upravljanje u muzejima. /Tematski blok u časopisu/ Informatica museologica, br. 1-2, 2002, str. 6-60.

Preporučena:

1. Maroević, I. Muzejska profesija - kriteriji i etika u: Anali Galerija A. Agustinčića, br. 16-17, 2001, str. 143-157.
2. Vujić, Ž. Obrazac osnutka prvih muzeja u Zagrebu. Muzeologija, br 37, 2000, str. 21-31.

Naziv predmeta: Virtualni muzej
Naziv kolegija: Virtualni muzej
ECTS-bodovi: 3
Jezik: hrvatski
Trajanje: 1. semestar (ljetni)
Status: izborni kolegij struke
Oblik nastave: 1 sata predavanja i 1 sat seminara tjedno
Ispit: vrednovanje prisutnosti studenata i opisno ocjenjivanje dva seminarska rada

Sadržaj:

Uvodne teme kolegija obuhvaćaju razmatranje pojmova virtualne stvarnosti, virtualnog muzeja u različitim medijima te ključne pojmove spojivost (povezivost kroz hyperlinkove) i multimedijalnosti i interaktivnosti. Razmatrat će se i usporedba pojma originala u stvarnoj muzejskoj ustanovi i originala u virtualnoj realnosti.

S obzorom na tipologiju virtualnih muzeja razmatrat će se ekonomska isplativost uspostave i održavanja virtualnog muzeja te istraživanja posjetilaca virtualnih muzeja.

Cilj:

Upoznavanje studenata s tipologijom i osnovnim pojmovima vezanim uz virtualni muzej te osnovno osposobljavanje studenata za vrednovanje i kritičku prosudbu virtualnih muzeja.

Obavezna literatura:

1. Vujić, Žarka. Istraživanje prezentiranja etnografskih muzeja na webu // *Etnološka istraživanja* 7 (2001) 79-101.
2. Wired Museum. Washington : American Association of Museums, 2001

Preporučena literatura:

1. Vujić, Žarka; Zlodi, Goran. The Virtual Museum in the School Library. // *BOBCATSS'99 Proceedings: Learning Society - Learning Organisation - Lifelong Learning* / (ur.). Darmstadt; Stuttgart : Fachhochschule Darmstadt; Fachhochschule Stuttgart, 1999. 496-503.
2. Zlodi, Goran. Muzejska komunikacija u novom okruženju : web-stranica Etnografske zbirke Samoborskog muzeja // *Etnološka istraživanja* 7 (2001)

Naziv predmeta:	Zaštita muzejskih zbirki
Naziv kolegija:	Zaštita muzejskih zbirki
ECTS bodovi:	3
Jezik:	hrvatski jezik
Trajanje:	1 semestar (zimski)
Status:	obvezatni kolegij struke
Oblik nastave:	1 sat predavanja i 1 sat seminar tjedno
Ispit:	pismeni

Sadržaj:

zaštita arheološkog materijala I-III - zaštita tekstila I-II - zaštita papira I-III - zaštita štafelajnog slikarstva I-II - zaštita skulptura I-II - zaštita predmeta primijenjenih umjetnosti - zaštita prirodoslovnih zbirki - zaštita tehničkog materijala.

Cilj:

Usvojiti temeljna znanja o osobinama muzejske građe po vrstama materijala, steći sposobnost kvalificiranog sudjelovanja u grupnom radu pri određivanju zaštitnih mjera.

Obvezna literatura:

1. Knell, S. (Edit.) Care of Collections, London, 1994.
2. Thompson, J.M.A. (Edit.) Manual of Curatorship, London, 1984.

Preporučena:

1. Edson, G. Dean, D. The Handbook for Museums (Section II), London, New York, 1994.
2. Laszlo, Ž. Priručnik za preventivnu zaštitu slika, Zagreb, 2001.